

NEYTENDASTOFA

Ákvörðun nr. 31/2015

Ákvörðun um sektir vegna vanrækslu Ísland-Verslun hf., rekstraraðila Iceland, að fara að fyrirmælum Neytendastofu um verðmerkingar

I.

Málsmeðferð

1.

Starfsmaður Neytendastofu kom í verslun Iceland að Engihjalla, þann 11. mars 2015 og verslanir Iceland að Arnarbakka og Vesturbergi, þann 30. mars 2015, í þeim tilgangi að skoða ástand verðmerkinga í verslununum. Verðmerkingar voru skoðaðar með tilliti til ákvæða 17. gr. laga nr. 57/2005, um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu, sem kveður á um það að fyrirtækjum sem selja vöru eða þjónustu beri að verðmerkja vöru sína og þjónustu og sýna það á áberandi hátt á sölustaðnum, sem og ákvæða reglna nr. 536/2011, um verðmerkingar og einingarverð við sölu á vörum. Samkvæmt reglunum skal verðmerking vera skýr, aðgengileg og greinileg svo augljóst sé til hvaða vöru hún vísar. Skoðunin fer þannig fram að starfsmaður kannar almennt ástand verðmerkinga í versluninni, þ.e. hvort vörur séu verðmerktar, auk þess sem ástand verðmerkingarskanna er skoðað. Þá eru valdar af handahófi 50 vörur og athugað hvort þær séu verðmerktar og hvort hilluverðmerking samræmist verði á kassa. Niðurstöður skoðananna voru þær að athugasemdir voru gerðar við ástand verðmerkinga í öllum ofangreindum verslunum. Athugasemdir voru gerðar við ástand verðmerkinga 13 vara af þeim 50 sem skoðaðar voru í Vesturbergi, sjö vara af þeim 50 sem skoðaðar voru að Engihjalla og 14 vara af þeim 50 sem skoðaðar voru að Arnarbakka. Þá voru almennar athugasemdir gerðar við ástand verðmerkinga við kæla, standa og við kassa í verslununum.

Stafsmenn verslananna kvittuðu fyrir komu starfsmanns Neytendastofu og þeim athugasemdum sem gerðar voru. Í lok skoðananna skildi starfsmaður Neytendastofu eftir bréf í verslununum þess efnis að skoðunin hefði farið fram og að Neytendastofa myndi senda fyrirtækinu bréf þar sem gerð yrði nánari grein fyrir ástandi verðmerkinga.

Með bréfi Neytendastofu til Ísland-Verslun, dags. 30. apríl 2015, greindi stofnunin frá niðurstöðum skoðananna í verslununum og gerði grein fyrir þeim ákvæðum sem í gildi eru um verðmerkingar. Þá var þeim eindregnu fyrirmælum beint til félagsins að koma verðmerkingum í viðunandi horf.

2.

Dagana 4.-8. júní 2015 var framkvæmd önnur skoðun hjá verslunum Ísland-Verslun hf. sem fór fram með sama hætti og fyrri skoðun. Niðurstöður skoðunarinnar voru þær að gerðar voru þær almennu athugasemdir að ástandi verðmerkinga væri ábótavant. Í verslun að Arnarbakka voru gerðar athugasemdir við 13 óverðmerktar vörur og fjórar ranglega merktar af þeim 50 vörum sem valdar eru af handahófi og skoðaðar sérstaklega auk þess sem gerðar voru athugasemdir við óverðmerkta poppstand, Montain Dew stæðu, Lays stæðu og gos við kæli. Í verslun að Engihjalla voru gerðar athugasemdir við 11 óverðmerktar vörur og eina ranglega merktar af þeim 50 vörum sem valdar eru af handahófi og skoðaðar sérstaklega auk þess sem gerðar voru athugasemdir við óverðmerkta Lays stæðu, Doritos stæðu og Ritter sport stand. Þá var í verslun að Vesturbergi gerðar athugasemdir við fjórar óverðmerktar vörur og 17 ranglega merktar af þeim 50 vörum sem valdar eru af handahófi og skoðaðar sérstaklega auk þess sem gerðar voru athugasemdir við óverðmerkta Lays stæðu, poppstæðu og React orkudrykki.

Með bréfi Neytendastofu til Ísland-Verslun hf., dags. 25. júní 2015, greindi stofnunin fyrirtækinu frá niðurstöðu skoðunarinnar í verslununum að Arnarbakka, Engihjalla og Vesturbergi auk þess sem gerð var grein fyrir þeim ákvæðum sem gilda um verðmerkingar. Í bréfinu kom fram að stofnunin teldi fyrirtækið ekki hafa gert viðeigandi lagfæringar á ástandi verðmerkinga í verslununum. Var fyrirtækinu gefinn kostur á að koma að skýringum eða athugasemdum áður en tekin yrði ákvörðun um framhald málsins á grundvelli IX. kafla laga nr. 57/2005.

3.

Neytendastofu barst bréf frá Ísland-Verslun, dags. 3. júlí 2015, þar sem fram kemur að niðurstaða Neytendastofu sé engan veginn í samræmi við metnað og stefnu í verðmerkingamálum félagsins. Bréfi Neytendastofu sé tekið mjög alvarlega og rætt hafi verið við alla verslunarstjóra um málið og farið yfir alla verkferla hjá félaginu. Hluti af innra eftirliti sé að fara yfir verðmerkingar í verslunum félagsins. Þar sé meðal annars kannað hvort varan sé verðmerkt og hvort verð á hillumiða stemmi við kassakerfi. Því miður þá finnist reglulega einhverjar villur hjá félaginu. Helsta skýringin sé sú að tíðar og miklar verðbreytingar séu á verði frá birgjum. Félagið sjái t.d. að dagana sem starfsmaður Neytendastofu kom í verslanir félagsins hafi verið um 250-350 verðbreytingar á dag. Engu að síður hafi félaginu ekki tekist að finna viðlíka villuhlutfall og Neytendastofa sé að sýna. Ekki sé vilji til að stofna til illinda við Neytendastofu. Þvert á móti þá vilji félagið öflugt og gott samstarf. En það vekur athygli að starfsmenn félagsins segi að það séu skannaðar miklu fleiri en 50 vörur til að finna þessar 13

villur. Þannig gefi villuhlutfallið mjög ranga mynd af verðmerkingamálum í verslunum Iceland. Félagið vilji óska eftir því að næst þegar könnun á verðmerkingum verði gerð í verslunum félagsins þá fái starfsmaður að vera viðstaddur. Félagið telji sig vera búið að taka á þessum málum hratt og vel eftir bréf Neytendastofu.

II. Niðurstaða

Í máli þessu sinni Ísland-Verslun hf., rekstraraðili Iceland verslana, ekki fyrirmælum Neytendastofu um að koma verðmerkingum í verslunum sínum að Arnarbakka, Engihjalla og Vesturbergi í viðunandi horf innan tilskilins tíma.

Ákvæði 17. gr. laga nr. 57/2005, um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu, er svohljóðandi:

„Fyrirtæki, sem selur vörur eða þjónustu til neytenda, skal merkja vöru sína og þjónustu með verði eða sýna það á svo áberandi hátt á sölustaðnum að auðvelt sé fyrir neytendur að sjá það. Neytendastofa getur sett nánari ákvæði um verðmerkingar með opinberri tilkynningu.“

Samkvæmt ákvæðinu ber söluaðilum ávallt að gefa upp verð á vörum og þjónustu. Á grundvelli heimildar ákvæðisins, sem og ákvæðis 18. gr. sömu laga, sem snýr að heimild Neytendastofu til að gefa fyrirtækjum sérstök fyrirmæli um að gera ráðstafanir til að auðvelda viðskiptavinum að meta verð og gæði, hefur Neytendastofa sett reglur nr. 536/2011, um verðmerkingar og einingarverð við sölu á vörum.

Um verðmerkingar á vörum segir í 3. gr. verðmerkingareglanna:

„Fyrirtæki skal skýrt og greinilega merkja vöru sína með réttu söluverði og einingarverði í íslenskum krónum.“

Þrátt fyrir ákvæði 1. mgr. er þó heimilt að veita sömu upplýsingar nálægt vöru enda sé augljóst til hvaða vöru verðmerkingin vísar og tryggt sé að neytendur fái án vandkvæða aðgang að upplýsingum um sölu- og einingarverð sem skylt er að veita samkvæmt reglum þessum, sbr. 4. gr.

hverja verslun. Ísland-Verzlun hf. er því gert að greiða 1.050.000 kr. (Einmilljónogfimmtíuþúsundkrónur). Sektina skal greiða í ríkissjóð eigi síðar en þremur mánuðum frá dagsetningu ákvörðunar þessarar.

III.

Ákvörðunarorð:

„Ísland-Verzlun hf., Lágmúla 9, Reykjavík, hefur brotið gegn ákvæði 17. gr. laga nr. 57/2005, um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu, sem og ákvæðum 3. og 4. gr. reglna nr. 536/2011, um verðmerkingar og einingarverð við sölu á vörum, með óviðunandi verðmerkingum í verslunum fyrirtækisins að Arnarbakka, Engihjalla og Vesturbergi. Þá hefur fyrirtækið ekki farið að fyrirmælum Neytendastofu þess efnis að koma verðmerkingum sínum í viðunandi horf innan tilskilsins tíma.

Með heimild í b. og c. lið 1. mgr. 22. gr. laga nr. 57/2005, um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu, leggur Neytendastofa stjórnvaldssekt á Iceland-Verzlun hf. að fjárhæð kr. 1.050.000 (Einmilljónogfimmtíuþúsundkrónur). Sektina skal greiða í ríkissjóð eigi síðar en þremur mánuðum frá dagsetningu ákvörðunar þessarar.“

Neytendastofa, 22. september 2015

Tryggvi Axelsson
forstjóri

Þórunn Anna Árnadóttir